

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทร ของนักเรียนพยาบาลทหารเรือในยุควิถีใหม่ Factors Related to Caring Behaviors of Naval Nursing Students in New Normal Era

ทิพวรรณ ไชยกุล* กรุณา วงษ์เทียนหลาย** จันทกานต์ สุภาพล*** นัชราภา สุขหลังสวน***
ปัทมาพร ฤทธิเอนก* สลิลทิพย์ บุญเอื้อ*** สุวภัทร ลิ้มปวิทยากุล* ไอรดา เตชาภิรมณ์*
Tippawan Chaiyakul* Karuna Wongtienlai** Jantakarn Supapon*** Natcharapa Suklangsuan***
Patthamaphorn Ritanake* Saliltip Boonear*** Suwapat Limpawittayakul* Airada Techaphirom*

* โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร

* Somdech Phra Pinklao Hospital, Bangkok

** วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร

** Royal Thai Navy College of Nursing, Bangkok

*** โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร

*** Siriraj Hospital, Bangkok

** Corresponding Author: khunkaruna.w@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายหาความสัมพันธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมเอื้ออาทรและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ จำแนกตามระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม ภาคทฤษฎี และคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนพยาบาลทหารเรือ ชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 152 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมเอื้ออาทร และแบบสอบถามคุณภาพชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนพยาบาลทหารเรือ มีระดับพฤติกรรมเอื้ออาทรอยู่ในระดับสูง (Mean = 4.29, SD = 0.75) ร้อยละ 84.20 คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี (Mean = 3.67, SD = 0.98) ร้อยละ 78.20
2. คุณภาพชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมเอื้ออาทร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .637, p < .01$)
3. ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ ($p > .05$)

คำสำคัญ: พฤติกรรมเอื้ออาทร นักเรียนพยาบาลทหารเรือ สุขภาพจิต คุณภาพชีวิต ยุควิถีใหม่

Received: May 7, 2024; Revised: July 29, 2024; Accepted: July 31, 2024

Abstract

The purposes of this descriptive correlational research were to study the naval nursing students' level of caring behaviors and examine factors related to caring behaviors with classified by learning at different year levels, GPAX and quality of life. The sample consisted of 152 naval nursing students, from first to fourth year in academic year 2023, who were recruited by using a proportional stratified random sampling. The research instruments were questionnaires on caring behaviors and quality of life. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square and Pearson correlation. The findings were as follows:

1. The overall level of caring behavior among naval nursing students accounted for high level (Mean = 4.29, SD = 0.75), calculated as 84.20%. The quality of life was at a good level (Mean = 3.67, SD = 0.98), calculated as 78.20%.
2. The relationship between the quality of life and caring behaviors of naval nursing students was positive at a medium level, with a statistical significance of .01 ($r = .637$, $p < .01$).
3. Educational levels and GPAX showed no correlation with caring behaviors.

Keywords: caring behaviors, naval nursing students, mental health, quality of life, new normal

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) ทำให้เกิดสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุควิถีใหม่ (New normal) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมากในศตวรรษที่ 21 ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการแพร่ระบาดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไป การพบปะทางสังคมน้อยลง การปรับตัวกับยุควิถีใหม่เป็นแนวทางที่ทุกคนในสังคมจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต จากที่เคยออกจากบ้านเพื่อไปทำงาน ไปโรงเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆ ต้องกลับมาทำทุกอย่างอยู่ที่บ้าน เมื่อต้องออกจากบ้านก็ต้องใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันเชื้อโรค ส่วนภาคธุรกิจก็ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการไปสู่ระบบซื้อขายและบริการผ่านระบบออนไลน์ วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไปสู่การพบปะทางสังคมน้อยลง ผู้คนและสังคมมีวิถีชีวิตที่ผสมผสานกับ

เครื่องมือดิจิทัลมากขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้คุณภาพชีวิตและวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป¹

คุณภาพชีวิตเป็นลักษณะความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับแต่ละบุคคล ซึ่งในแต่ละคนจะมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญและความพึงพอใจต่อองค์ประกอบต่างๆ ตามสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ เป็นอยู่ หรือได้รับอยู่ด้วยการรับรู้และตัดสินใจของมนุษย์ในช่วงเวลาหนึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จากผลกระทบที่เกิดขึ้นในยุค New normal ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่ศึกษาในสถาบันการศึกษา ที่อยู่ในหอพัก การปรับเปลี่ยนของรูปแบบการเรียน ทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเปลี่ยนแปลงไป² สอดคล้องกับการสัมภาษณ์นักเรียนพยาบาลทหารเรือ พบว่า ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารเรือทั้งในด้านการเรียน ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย

ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการได้รับบริการพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสภาพจิตใจ และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และจากการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการศึกษาของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน³ พบว่า ชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่ต่างกัน ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 โดยมีระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น เนื่องจากตนเองได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของตนเองอย่างเพียงพอ

พฤติกรรมเอื้ออาทรมีความสำคัญยิ่งในวิชาชีพการพยาบาล โดยเฉพาะในวงการการศึกษาทางการพยาบาลนั้นจะต้องมีการเตรียมนักเรียนพยาบาลทหารเรือให้สามารถดูแลผู้ป่วย ดูแลตนเองและบุคคลในสังคมได้อย่างเหมาะสม จากการศึกษาพฤติกรรมเอื้ออาทรถูกนำมาใช้ในช่วงปี ค.ศ. 1970 ด้านสังคมวิทยาและได้รับความสนใจในการนำมาใช้กับศาสตร์ด้านจิตวิทยาในสาขาต่างๆ โดยเชื่อว่าพฤติกรรมเอื้ออาทรเป็นสิ่งที่ได้ถูกกำหนดไว้ในยีน (Gene) ของมนุษย์และเป็นส่วนประกอบพื้นฐานโดยธรรมชาติของมนุษย์ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อให้เผ่าพันธุ์นั้นยังคงอยู่ต่อไป การที่ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งในด้านการเรียน ด้านอื่น³ และการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านพฤติกรรมเอื้ออาทรของอาจารย์ผู้สอน จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมเอื้ออาทร ซึ่งเกิดจากการซึมซับ มีแบบอย่าง หรือมีประสบการณ์ที่สั่งสมมา จะทำให้พฤติกรรมเอื้ออาทร คงอยู่ คงทนกับการแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้อื่นอย่างยั่งยืนต่อไป⁴ ดังนั้นพฤติกรรมเอื้ออาทรเกิดขึ้นทั้งจากคุณลักษณะที่เกิดขึ้นภายในของตัวเอง และการเรียนรู้การเป็นแบบอย่างจากผู้สอน หรือบุคคลรอบตัวที่ผู้เรียนซึมซับพฤติกรรมนั้นโดยไม่รู้ตัว ตลอดจนเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมในตนเองในด้านปัจจัยสี่ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจจะเป็นส่วนสำคัญ

ในการปฏิบัติพฤติกรรมเอื้ออาทรต่อผู้อื่นได้อย่างเป็นนิสัยและติดตัวตลอดไป สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมเอื้ออาทรของผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน มีพฤติกรรมเอื้ออาทรไม่แตกต่างกัน ซึ่งพฤติกรรมเอื้ออาทรเป็นคุณลักษณะด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ซึ่งอยู่ภายใน ที่เป็นอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าการใช้ความสามารถด้านสติปัญญา

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม จัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาพฤติกรรมการปรับตัวในยุควิถีใหม่เช่นกัน ทั้งด้านการคัดเลือกผู้เรียนปรับเปลี่ยนเป็นระบบการคัดเลือกแบบออนไลน์ สภาพสังคมของนักเรียนพยาบาลทหารเรือที่เปลี่ยนแปลงไป การมีมาตรการป้องกันการติดเชื้อ ทำให้กิจกรรมภายในและภายนอกวิทยาลัยลดน้อยลง ส่งผลให้สัมพันธ์ภาพระหว่างครูและนักเรียน หรือรุ่นพี่และรุ่นน้องลดลง การแสดงออกถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันลดลง ซึ่งทำให้ผู้สอนมีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมเอื้ออาทร เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนพยาบาลทหารเรือในแต่ละชั้นปีตลอดจนนักเรียนพยาบาลทหารเรือชั้นปีที่สูงสุดเตรียมตัวเป็นบัณฑิตที่มีจิตใจแห่งความเอื้ออาทร เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ดี มีคุณภาพ มีจิตใจแห่งความเอื้ออาทรในการบริการผู้ป่วยด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ กองทัพเรือและสังคมต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาระดับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือและปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทร จำแนกตามระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี และคุณภาพชีวิต เพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ใน

การบริหารสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของนักเรียน ตลอดจนการออกแบบการเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการใช้ชีวิตร่วมกัน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเอื้ออาทรนักเรียนพยาบาลทหารเรือในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ และสถาบันอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี และคุณภาพชีวิตกับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ

สมมติฐานการวิจัย

ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี และคุณภาพชีวิต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **นักเรียนพยาบาลทหารเรือ** หมายถึง นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
2. **เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี** หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ เกรดเฉลี่ยสะสมสูงมาก หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป เกรดเฉลี่ยสะสมสูง หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 - 3.50 เกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ย 2.50 - 2.99 และเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50
3. **คุณภาพชีวิต** หมายถึง ความรู้สึกของความเป็นอยู่อย่างพอใจของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเรียน 2) ด้านอาหารและโภชนาการ 3) ด้านที่พักอาศัย 4) ด้านสุขภาพอนามัย 5) ด้านการบริการพื้นฐาน

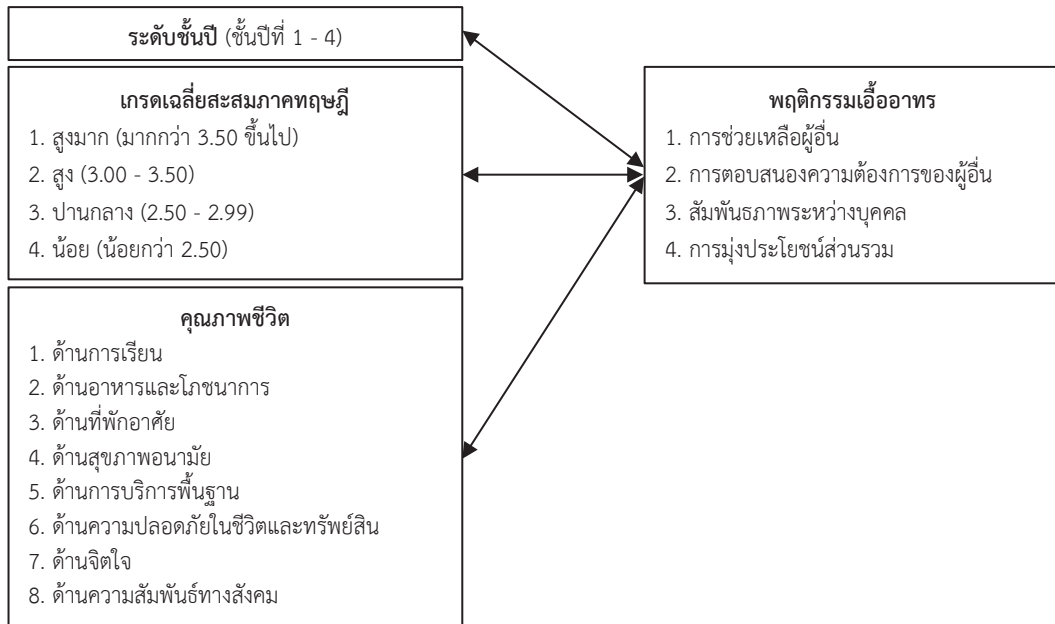
- 6) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 7) ด้านจิตใจ และ 8) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม²

4. พฤติกรรมเอื้ออาทร หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียนพยาบาลทหารเรือที่ปฏิบัติต่อผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า ผู้ที่มีอาวุโสเท่าเทียมกัน ผู้ที่มีอาวุโสน้อยกว่า ต่อครอบครัว และต่อสังคม ซึ่งแสดงถึงการเคารพในความเป็นมนุษย์และเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การตอบสนองความต้องการของผู้อื่น 3) สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และ 4) การมุ่งประโยชน์ส่วนรวม⁵

5. ชีวิตวิถีใหม่ หมายถึง พฤติกรรม ทักษะ และรูปแบบการใช้ชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารเรือที่เปลี่ยนไปหลังวิกฤตสถานการณ์ Covid-19

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี และคุณภาพชีวิต ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทร โดยเลือกศึกษาในนักเรียนพยาบาลทหารเรือจากการทบทวนวรรณกรรม คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเอื้ออาทร⁷ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การตอบสนองความต้องการของผู้อื่น 3) สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และ 4) การมุ่งประโยชน์ส่วนรวม และในส่วนของศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา² พบว่า เมื่อนักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีส่งผลให้ตนเองมีความสุข จะมีความผูกพันในครอบครัวและบุคคลรอบตัวเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาคุณภาพชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทร ซึ่งคุณภาพชีวิต² ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเรียน 2) ด้านอาหารและโภชนาการ 3) ด้านที่พักอาศัย 4) ด้านสุขภาพอนามัย 5) ด้านการบริการพื้นฐาน 6) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 7) ด้านจิตใจ และ 8) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จึงได้กำหนดตามกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงบรรยายหาความสัมพันธ์ (Descriptive correlational research)

ประชากร คือ นักเรียนพยาบาลทหารเรือที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามหลักสูตรของสถาบันชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ดำเนินการกับกลุ่มนักเรียนพยาบาลที่มีลักษณะตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Inclusion criteria) คือ นักเรียนพยาบาลทหารเรือชั้นปีที่ 1 - 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2566 ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยความสมัครใจ

การคัดออกผู้เข้าร่วมการวิจัย (Exclusion criteria) คือ นักเรียนพยาบาลทหารเรือที่ติดภารกิจจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการวิจัยได้ หรือลาป่วย และนักเรียนพยาบาลที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง โดยเฉพาะด้านจิตเวช

กลุ่มตัวอย่าง การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ⁶ สำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าเฉลี่ยเกิดขึ้นได้ในระดับ +10% ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิแบบมีสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 จำนวนชั้นปีละ 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นลักษณะทั่วไปของแบบสอบถามเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย 2 ข้อ ได้แก่ ระดับชั้นปีและเกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี

ตอนที่ 2 แบบสอบพฤติกรรมเอื้ออาทร โดยคณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ ศศิวิมล

วังรัตนกร⁷ มาพัฒนาให้เหมาะสมตามบริบทของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะข้อคำถามเป็นค่า Rating scale 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 คือ พฤติกรรมเอื้ออาทรสูงที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 คือ พฤติกรรมเอื้ออาทรสูง คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 คือ พฤติกรรมเอื้ออาทรปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 คือ พฤติกรรมเอื้ออาทรน้อย และคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 คือ พฤติกรรมเอื้ออาทรน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคุณภาพชีวิต โดยคณะผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามของ กฤติธัช อันซีน² มาพัฒนาให้เหมาะสมตามบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะข้อคำถามเป็นค่า Rating scale 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยคุณภาพชีวิต 8 ด้านๆ ละ 5 ข้อ เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 คือ คุณภาพชีวิตดีมาก คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 คือ คุณภาพชีวิตดี คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 คือ คุณภาพชีวิตปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 คือ คุณภาพชีวิตพอใช้ และคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 คือ คุณภาพชีวิตควรปรับปรุง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีการตรวจสอบค่าความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมเอื้ออาทร 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการวิจัย และ 3) ผู้เชี่ยวชาญเป็นต้นแบบของพฤติกรรมเอื้ออาทร และหาค่าความเที่ยงโดยคณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและปรับแก้เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนพยาบาลทหารเรือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน แบบสอบถามพฤติกรรมเอื้ออาทรมีค่าความตรงตามเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.6 - 1 และค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามคุณภาพชีวิต มีค่าความตรงตามเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.6 - 1 และค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังโครงการผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยแล้ว จึงทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

2. คณะผู้วิจัยเข้าพบนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจกเอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยต่อกลุ่มตัวอย่าง อธิบายรายละเอียดในการเก็บข้อมูล พร้อมเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย เพื่อพิจารณาลงนามในหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย ส่งให้แก่คณะผู้วิจัยด้วยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้น

3. คณะผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา สถานที่ตามที่กลุ่มตัวอย่างสะดวก เพื่อทำแบบสอบถาม ชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบว่า ไม่ต้องระบุชื่อ-สกุล ในการตอบแบบสอบถาม และหากไม่สะดวกที่จะตอบคำถามใดมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบข้อคำถามข้อนั้น จากนั้นเปิด โอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยตอบแบบสอบถามโดยอิสระ และส่งแบบสอบถามกลับคืนคณะผู้วิจัยโดยใส่ในซองเอกสารสีน้ำตาลที่คณะผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 ชุด ได้รับกลับคืนครบตาม จำนวน 152 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง โครงการวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยกรมแพทย์ทหารเรือ เอกสารรับรองเลขที่ COA-NMD-REC-028/66 วันที่รับรอง 16 ตุลาคม 2566 - 15 ตุลาคม 2567 คณะผู้วิจัยปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคน โดยแจกเอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาพร้อมอธิบาย

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ระยะเวลาในการเข้าร่วมการวิจัย และยึดหลักการเคารพในตัวบุคคลโดยแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยได้โดยอิสระ และคณะผู้วิจัยมีมาตรการเก็บรักษาความลับของข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยไม่ต้องระบุรายชื่อในการตอบแบบสอบถาม นำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมพร้อมเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย หากยินยอมเข้าร่วมการวิจัยจึงลงนามในหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นจึงเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิต และพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี คุณภาพชีวิตกับพฤติกรรมเอื้ออาทร ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญ .05
4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับพฤติกรรมเอื้ออาทร โดยใช้สถิติไคสแควร์ โดยกำหนดค่านัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย

1. นักเรียนพยาบาลทหารเรือที่เข้าร่วมการวิจัย ชั้นปีที่ 1 - 4 ร้อยละ 25 เท่ากัน ส่วนใหญ่เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี ระดับสูง ร้อยละ 51.32 รองลงมา คือ ระดับสูงที่สุด ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ร้อยละ 33.55, 14.47 และ 0.66 ตามลำดับ
2. พฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 4.29,

SD = 0.75) คิดเป็นร้อยละ 84.20 รายด้าน พบว่าด้านสัมพันธภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.30, SD = 0.74) รองลงมา คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (Mean = 4.29, SD = 0.76) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านมุ่งประโยชน์ส่วนรวม (Mean = 4.27, SD = 0.75) คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดี (Mean = 3.67, SD = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดี (Mean = 3.96, SD = 0.85) รองลงมา คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับดี (Mean = 3.89, SD = 0.81) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.33, SD = 1.15) รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดี คือ ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนครู หรือบุคคลใกล้ชิดเมื่อเจ็บป่วย (Mean = 4.08, SD = 0.77) รองลงมา คือ มีความภาคภูมิใจที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบตัว (Mean = 4.07, SD = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีเวลานอนหลับมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน (Mean = 2.45, SD = 1.35)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี และคุณภาพชีวิตกับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารเรือมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมเอื้ออาทร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .637$, $p < .01$) ในขณะที่ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ ($p > .05$) ดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ (n = 152)

ชั้นปี	พฤติกรรมเอื้ออาทร (ระดับ)			χ^2	p-value
	สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง		
ชั้นปีที่ 1	21 (55.3%)	14 (36.8%)	3 (7.9%)	6.264	.394
ชั้นปีที่ 2	17 (44.7%)	17 (44.7%)	4 (10.6%)		
ชั้นปีที่ 3	13 (34.2%)	20 (52.6%)	5 (13.2%)		
ชั้นปีที่ 4	12 (31.6%)	19 (50.0%)	7 (18.4%)		
รวม	63 (41.4%)	70 (46.1%)	19 (12.5%)		

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎีและคุณภาพชีวิตกับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ (n = 152)

ตัวแปร	พฤติกรรมเอื้ออาทร	
	r	p-value
เกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎี	.095	.244
คุณภาพชีวิต	.637	.000

การอภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 4.29, SD = 0.75) คิดเป็นร้อยละ 84.20 สอดคล้องกับการศึกษาของ ภรณ์ เลื่องอรุณ และคณะ⁹ ที่พบว่า พฤติกรรมเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับดี อธิบายได้ว่า พฤติกรรมเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาลนั้นได้รับการปลูกฝังจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้เล็งเห็นความสำคัญในการผลิตพยาบาลที่ให้การพยาบาลอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานการดูแลอย่างเอื้ออาทรและจากการศึกษา พบว่า เมื่อนักเรียนพยาบาลมีสัมพันธภาพที่ดีซึ่งกันและกัน ทั้งต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมชั้น ต่อรุ่นพี่รุ่นน้อง หรือต่อผู้อื่นรอบตัว จะทำให้มีความรู้สึกผูกพัน และมีพฤติกรรมที่พร้อมจะให้การช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ในรายด้าน พบว่า ด้านสัมพันธภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.30, SD = 0.74) รองลงมา

คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (Mean = 4.29, SD = 0.76) เนื่องจากนักเรียนพยาบาลทหารเรือเป็นนักเรียนประจำ ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับอาจารย์ เพื่อนๆ ตลอดเวลา จะปล่อยกลับบ้านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง คือ วันเสาร์ อาทิตย์ หรือหากบางสัปดาห์มีการขึ้นฝึกปฏิบัติตามตารางเวรที่จัด จะไม่สามารถกลับบ้านในสัปดาห์นั้นๆ ได้ สอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับสัมพันธภาพของอาจารย์นิเทศกับการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล⁹ พบว่า สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลืออย่างเอื้ออาทรของอาจารย์นิเทศตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

2. นักเรียนพยาบาลทหารเรือ มีคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับดี (Mean = 3.67, SD = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดี (Mean = 3.96, SD = 0.85)

รองลงมา คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับดี (Mean = 3.89, SD = 0.81) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.33, SD = 1.15) ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนที่สอบเข้าพยาบาลจะถูกปลูกฝังให้มีความเมตตาในเพื่อนมนุษย์ ใส่ใจในการดูแลบุคคล มีใจรักในบริการ มีความเมตตาต่อบุคคลอื่น สอดคล้องกับการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี² ในส่วนของคุณภาพชีวิตในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาที่พักในหอพักมีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตที่สูงกว่า นักศึกษาหอนอกเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียน ด้านบริการพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านจิตใจ และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ส่วนนักศึกษาที่พักหอนอกมีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตที่สูงกว่า 3 ด้าน คือ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย และด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งนักเรียนพยาบาลทหารเรือเป็นนักเรียนที่อยู่หอประจำในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ส่วนรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดี คือ ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ครู หรือบุคคลใกล้ชิดเมื่อเจ็บป่วย (Mean = 4.08, SD = 0.77) รองลงมา คือ มีความภาคภูมิใจที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบตัว (Mean = 4.07, SD = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีเวลานอนหลับมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน (Mean = 2.45, SD = 1.35) และสอดคล้องกับการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักเรียนพยาบาลในต่างประเทศ¹⁰ สิ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีเกิดจากการได้รับความร่วมมือจากคนใกล้ชิดตัวเมื่อตนเองมีปัญหาหรือขณะที่ตนเองเจ็บป่วยเกิดขึ้น และการที่สภาพร่างกายที่ไม่พร้อมทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประสิทธิภาพ ผลการเรียนรู้แย่ง ส่งผลอย่างมากต่อคุณภาพชีวิตในการเรียน นักเรียนควรได้รับการพักผ่อนอย่างน้อย 8 ชม. ตามวัยของนักเรียนพยาบาล

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ยสะสมภาคทฤษฎีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ ($p > .05$) เนื่องจากการศึกษาพฤติกรรมเอื้ออาทรของมนุษย์ Roach¹¹ ผู้พัฒนาทฤษฎีรากฐาน (Grounded theory) จากการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร อธิบายว่า พฤติกรรมเอื้ออาทรเป็นคุณลักษณะตามธรรมชาติที่ติดตัวมาของมนุษย์แต่ละคน ทำให้มนุษย์มีความสามารถในการแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทร อาทิ ความเมตตา กรุณา ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนในเวลาที่มีผู้อื่นมีความสุขหรือมีความทุกข์ได้เสมอ และสอดคล้องกับศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยอย่างเอื้ออาทรตามการรับรู้ของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ¹² พบว่า พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยอย่างเอื้ออาทรที่ประเมินโดยนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) และครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาลในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งพบว่าผู้เรียนจะมีพฤติกรรมเอื้ออาทรตามที่ครูผู้สอนที่มีคุณลักษณะของครูที่เอื้ออาทรต่อการสอนอย่างเอื้ออาทร และการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเอื้ออาทรอย่างต่อเนื่อง¹³

ส่วนคุณภาพชีวิตของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมเอื้ออาทร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .637, p < .01$) จากการพูดคุยกับนักเรียนพยาบาลทหารเรือของกลุ่มนักเรียนที่ปรึกษาในแต่ละชั้นปีกล่าวว่า “เมื่อหนูมีความพร้อมในตนเอง เช่น มีความสุข เข้าใจในการเรียนในห้องเรียน หรือมีปัจจัยอื่นๆ ที่พร้อม พวกหนูพร้อม และยินดีที่จะช่วยเหลือเพื่อน และคนอื่นๆ อย่างไม่ลำบาใจ” สอดคล้องกับการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร¹⁴ พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร มี

คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยหากแบ่งเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสังคม (Mean = 3.78) ด้านการเรียนการศึกษา (Mean = 3.56) และด้านจิตใจและอารมณ์ (Mean = 3.55) อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจส่งผลทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรส่วนมากมีสภาพสังคมที่ดี เข้าสังคมได้ดี เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น ใช้ชีวิตกับคนรอบข้างได้ปกติสุข นักศึกษามีสภาพการเรียนรู้ที่เป็นที่พอใจ เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง มีการศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเอง ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากมหาวิทยาลัย และนักศึกษารู้เท่าทันสภาพจิตใจของตนเอง ดูแลสภาพอารมณ์จิตใจ สามารถจัดการกับความทุกข์ใจ ความเศร้า มีความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์ มีความสุขในการใช้ชีวิต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือ โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยพบว่า ด้านการมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมในงานบริการวิชาการ หรือการทำจิตอาสาทั้งในสถาบันและภายนอกสถาบัน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนพยาบาลทหารเรือมีพฤติกรรมเอื้ออาทรไม่สัมพันธ์กับระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ยภาคทฤษฎี ควรส่งเสริมจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรหรือเสริมหลักสูตร ที่เน้นคุณธรรมจริยธรรมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกชั้นปี

เอกสารอ้างอิง

1. Phunboonmee S. Digital transformation from new normal to next normal. [Internet]. [cited 2023 October 4]; Available from: <https://www.depa.or.th/th/article-view/digital-transformation-new-normal-next-normal>. (in Thai).
2. Unchuen K. The student's quality of life in Suranaree University of Technology. [Research Report]. Nakhon Ratchasima: Suranaree University of Technology; 2014. (in Thai).

โดยเน้นตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ให้สอดคล้องกับกิจกรรมรายวิชาตามหลักสูตร

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนพยาบาลทหารเรือมีพฤติกรรมเอื้ออาทรสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตทางบวกในระดับปานกลาง และคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัยในระดับปานกลาง ควรมีการประชุมการจัดการเรียนการสอนที่สามารถรวมกิจกรรมการทำงานนอกห้องเรียนให้น้อยลง เพื่อให้ผู้เรียนได้พักผ่อนได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้การเรียน และการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยและแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมเอื้ออาทรของนักเรียนพยาบาลทหารเรือที่มีความแตกต่างกันในแต่ละชั้นปี

2. พัฒนาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพอนามัย โดยการจัดตารางการเรียนการทำงาน และกิจกรรมนอกหลักสูตร ให้นักเรียนมีเวลาในการพักผ่อนและการออกกำลังกาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย ทำให้ร่างกายสร้างสารความสุขมากขึ้น

3. พัฒนาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเอื้ออาทรด้านการมุ่งประโยชน์ส่วนรวม โดยการจัดบริการวิชาการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของงานบริการวิชาการ และปลูกฝังคุณลักษณะของการเป็นจิตอาสา ในการทำประโยชน์ต่อผู้อื่น สังคม ต่อไป

3. Ourairat A., Chalernporn Y. Quality of life in private university student, Pathumtani province. [Research Report]. Pathum Thani: Rangsit University; 2017. (in Thai)
4. Achavakulthep N. Select factors related to volunteerism of Chulalongkorn undergraduates students. [Master's Thesis, Faculty of Psychology]. Chulalongkorn University; 2013. (in Thai).
5. Meecharoen W. Chueatong S. Caring behavior among new graduates in Bachelor of Nursing Science from nursing colleges under the jurisdiction of Ministry of Public Health 2012;61(3):17-24. (in Thai).
6. Kanjanawasee S. Pitayanon T. Srisuko D. Statistic for research. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House; 2016. (in Thai).
7. Wangratanakorn W. A study of factors relates to the second level students caring in primary schools under Bangkok Metropolitan area. [Master's Thesis, Faculty of Education]. Srinakharinvirot University; 2008. (in Thai).
8. Luengarn P, Wannasuntad, S, Chitviboon A, Nasae J. Development of the instructional model based on an integration of caring concept in the Maternal and Newborn Nursing and Midwifery Practicum I courses. Thai Journal of Nursing 2012;61(3);25-33. (in Thai).
9. Phadthong N. Caring relationship of instructors perceived by nursing students and caring behavior of the nursing students during a practicum perceived by clients. Journal of Health Science Research 2015;9(2):59-63. (in Thai).
10. Hamaideh SH, Khait AA, Al-Modallal H, Masa'deh R, Hamdan-Mansou A. Professional quality of life among undergraduate nursing students: differences and predictors. Teaching and Learning in Nursing 2023;18(2);269-75.
11. Roach MS. Caring: the human mode of being. In: Smith MC, Turkel MC, Wolf ZB. Caring in nursing classics: an essential resource. New York: Springer Publishing; 2012. p. 165-80.
12. Siri Wong S, Madee M. The comparative study of the perception of 3rd and 4th year nursing students on their caring behaviors, Royal Thai Navy College of Nursing. RTN Med J 2017;44(3);35-49. (in Thai).
13. Thipsungnoen T, Sabaiying W, Sansa N, Kosolchuenvijit J. A causal model of caring behavior among nursing students in Boromarajonani College of Nursing under PraboromarajchanokInstitute for Health Workforce Development. The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health 2020;7(1);16-31. (in Thai).
14. Pradansak H. The student's quality of life in Silpakorn University. [Individual Research]. Nakhon Pathom. Silpakorn University; 2022. (in Thai).